

(8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22.chishma@tatar.ru

**Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы Советы
КАРАРЫ**

2017 елның «24» маеннан

№ 26-139

**«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советының 2015
елның 18 мартандагы 42-248 номерлы каары белән расланган Татарстан
Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты
турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту хакында»
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы**

«Физик культура һәм спорт турында «Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр керту хакында» 2015 елның 03 ноябрендәге 89 – ТРЗ номерлы,
«Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Татарстан Республикасы
Законына үзгәрешләр керту хакында» 2016 елның 29 сентябрендәге 75 – ТРЗ
номерлы Татарстан Республикасы Законнары һәм «Татарстан Республикасы Яңа
Чишмә муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан
Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советы,

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советының 2015
елның 18 мартандагы 42-248 номерлы каары белән расланган Татарстан
Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты турындагы
Нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләр кертергә:

- «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма
Комитетының вәкаләтләре» 4 бүлегенең 6 пунктында «каникул вакытында
балаларның ялын оештыра» сүzlәрен «үз вәкаләтләре чикләрендә балаларның ялын
оештыруны тәэмин итү буенча чараларны, шул исәптән аларның тормыш һәм
сәламәтлек иминлеген тәэмин итү буенча чараларны гамәлгә ашыру» сүzlәренә
алыштырырга.

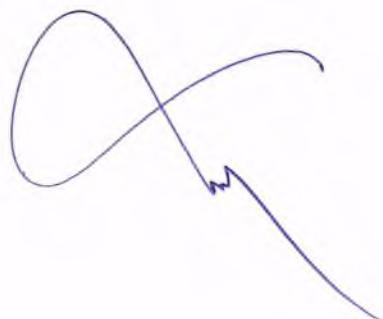
2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезләмәнең «Башкарма комитет вәкаләтләре» турында 4 бүлгөнә түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

- 9 пунктка «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федеरаль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапарны гамәлгә ашыра» сүzlәрен ёстәргә;

3. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында» <http://pravo.tatarstan.ru>, Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында <http://novosheshminsk.tatarstan.ru/> бастьрып чыгарырга (халыкка житкерергә).

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм жирлекләрнең вәкиллекле органнары белән үзара хезмәттәшлек буенча дайими депутат комиссиясенә йөкләргә.

**Яңа Чишмә
муниципаль районы Башлыгы**

В. М. Козлов

Яңа Чишмә муниципаль
районы Советының
2017 елның «24» маендан
26-139 номерлы белән
расланган

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты район жирле үзидарәсенең башкарма-боеру органы булып тора.

1.2 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының рәсми атамасы - Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты.

1.3. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты район Советы, район Башлыгы һәм район халкы контролендә һәм аңа хисап tota.

1.4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының район гербы сурәтләнгән мөһере, бланклары, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетына Граждан хәле актларын дәүләт теркәвенә алу вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән Россия Федерациясе гербы сурәте төшерелгән түгәрәк мөһере бар.

1.5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары муниципаль район бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

1.6. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты юридик зат булып тора. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты милек һәм милек булмаган хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта гариза бирүче яки җавап бирүче булып чыгыш ясарга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

1.7. Район Башкарма комитетының урнашкан урыны (пошта адресы): 423190 Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Яңа Чишмә авылы, Совет урамы, 80 йорт.

2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты структурасы

2.1 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты структурасы Татарстан Республикасы Башкарма комитеты житәкчесе тәкъдиме буенча район Советы тарафыннан раслана.

2.2 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты структурасына Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасарлары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының тармак (функциональ) һәм (яки) территориаль органнары керә.

3. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының төп бурычлары һәм функцияләре

3.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты Татарстан Республикасы муниципаль районы территорииясендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү, муниципаль районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә аширу, шулай ук килешүләр нигезендә муниципаль район составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашируны оештыра.

3.2 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты компетенциясенә жирле әһәмияттәге түбәндәгә мәсьәләләр керә:

- район халкы яисә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының вәкиллекле органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән каарларның, башкарма комитет житәкчесе каарларның һәм күрсәтмәләренең үтәлешен оештыру;
- муниципаль район бюджеты проектын формалаштыру һәм раслау өчен муниципаль районның вәкиллекле органына тапшыру (муниципаль районның вәкиллекле органы һәм депутатлар эшчәнлегенә бәйле чыгымнардан тыш);
- федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль район Уставы һәм муниципаль районда бюджет процессы турындағы Нигезләмә нигезендә муниципаль район бюджетын үтәү;
- муниципаль районның вәкиллекле органы тарафыннан расланган тиешле Нигезләмә нигезендә, муниципаль районның муниципаль милкендәге мәлкәттән файдалану һәм аның белән эш итү;
- муниципаль район чикләрендә жирлекләрне электр һәм газ белән тәэмин итүне оештыру;
- федераль һәм региональ әһәмиятле гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан, күперләрдән һәм башка транспорт инженер корылмаларыннан тыш, торак пунктлар арасында гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын, күперләрне һәм башка транспорт инженерлык корылмаларын карап тоту һәм төзү;
- халыкка транспорт хезмәтләре күрсәту өчен шартлар тудыру һәм муниципаль район чикләрендәге жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

- муниципаль район территориясендә гадэttэн тыш хэллэр нэтижэлэрэн кисэтүдэ һэм юкка чыгаруда катнашу;
- муниципаль район территориясендә жэмэгать тэргибен саклауны оештыру;
- эйлэнэ-тирэ мохитне саклау буенча жирлекара хараларны оештыру;
- экология контроле федераль дэүлэт хакимиите органнары гамэлгэ ашира торган объектлардан тыш, муниципаль район территориясендэ житештеру һэм социаль билгелэнештэгэе объектларның экологик контролен оештыру һэм гамэлгэ аширу;
- муниципаль мэгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча (федераль дэүлэт белем бирү стандартлары нигезендэ төп гомуми белем бирү программаларын гамэлгэ ашируны финанс ягыннан тээмин иту вэкалэтлэрэннэн тыш) һэркем өчен мөмкин булган һэм түлэүсез мэктэпкечэ, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру, муниципаль мэгариф оешмаларында балаларга өстэмэ белем бирүне оештыру (өстэмэ белем бирүдэн тыш, аларны финанс ягыннан тээмин иту Татарстан Республикасы дэүлэт хакимиите органнары тарафыннан гамэлгэ аширыла торган балаларга өстэмэ белем бирүне оештыру), балаларны карауны һэм карауны гамэлгэ аширу өчен шартлар тудыру, шулай ук каникул вакытында балаларның ялын оештыру;
- йөклелек чорында, бала тапканда һэм бала тапканнан соң район территориясендэ амбулатор-поликлиника һэм хастаханэ учреждениелэрэндэ ашигыч медицина ярдэмэ күрсэтү, (санитар-авиация ярдэмэннэн тыш) беренчел медицина-санитария ярдэмэ күрсэтүнэ оештыруны тээмин итэ;
- опека һэм попечительлек;
- муниципаль район территориясендэ көнкүреш һэм сэнэгать калдыкларын утильлэштерүнэ һэм эшкэртүнэ оештыру;
- муниципаль районның территориаль планлаштыру схемаларын, жирдэн файдалану һэм торак пунктлар арасындагы территориялэрне төзү өгүйдэлэрэн раслау, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы нигезендэ өзөрлэнгэн территориине планлаштыру буенча документацияне раслау, тээмин итуунец мэгълумати системасын алып бару белэн бэйле чааларны гамэлгэ аширу
- муниципаль район территориясендэ гамэлгэ аширыла торган шэхэр төзелеше эшчэнлэгэ, муниципаль ихтияжлар өчен муниципаль район чиклэрэндэгэ жир кишэрлеклэрэн резервлау һэм алу, шул исэптэн сатып алу юлы белэн, торак пунктлар арасындагы территориялэрне шэхэр төзелеше проектлауның жирле нормативларын раслау, торак пунктлар арасындагы территориялэр жирлэрэннэн файдалануга жир контролен гамэлгэ аширу;
- архив фондларын һэм жирлеклэр фондларын саклауны да кертеп, муниципаль архив булдыру һэм аны карап тогту;
- муниципаль район территориясендэ жирлекара жирлэү урыннарын карап тогту, ритуаль хезмэллэр оештыру;

- муниципаль район составына керүче жирлекләрне элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;
- жирлекләрдә китапханә хезмәте күрсәтуне оештыру (китапханә коллекторы хезмәтләре белән тәэмин итү);
- муниципаль район халкын һәм территориясен гражданнар обороны һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- муниципаль район территориясендә дәвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэмин итү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- авыллар арасындагы территорияләрдә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын тормышка ашыру;
- шәһәр округы халкының ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;
- муниципаль район чикләрендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкаръләрен) саклау һәм саклап калу чараларын гамәлгә ашыру;
- гамәлдәге законнар белән Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты компетенциясенә кертелгән башка жирле әһәмияттәге мәсьәләләр.

4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты вәкаләтләре

4.1. Татарстан Республикасының Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты:

- 1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:
- бюджет проектын (бюджет проектын һәм уртacha вакытка исәпләнгән финанс планын) төзүне тәэмин итә;
- район Советы раславына кирәкле документлар һәм материаллар белән район бюджеты проектын (бюджет проекты һәм уртacha вакытка исәпләнгән финанс планы) кертә;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджетара трансферларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый;
- район бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, район бюджеты үтәлеше турында отчетны район Советына раслауга тапшыра;

- муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә;
  - районның комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектларын эшләүне тәэмин итә;
  - жирлек бюджетының үтәлешен тәэмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программаларының үтәлешен оештыра;
  - районның комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнарын һәм программаларын үтәү турында хисаплар әзерләүне тәэмин итә;
  - районның икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик курсәткечләрне жыюны оештыра һәм әлеге дәүләт хакимиите органнарына законнарда билгеләнгән тәртиптә тапшыра;
  - жирлекләрнең бюджет тәэмин ителеше дәрәҗәләрен район бюджеты акчалары исәбеннән тигезләүне тәэмин итә;
  - район Советы каарлары нигезендә муниципаль бурыч алулар, муниципаль кыйммәтле кәгазыләр чыгару, кредитлар алу, муниципаль гарантияләр бирү юлы белән гамәлгә ашыра һәм муниципаль милек сала;
- 2) муниципаль милек белән идарә итү, район территориясендә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мәнәсәбәтләр өлкәсендә:
- муниципаль милектәге мәлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;
  - район Советы каары белән билгеләнгән очракларда муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм район Советы килештерүенә (раславына) кертә:;
  - муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен вазыйфаларыннан азат итә;
  - муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән районның икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында килешүләр төзи; район территориясендә халыкка хезмәт күрсәту өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә:;
  - муниципаль заказ формалаштыра һәм урнаштыра, район ихтыяжлары өчен эшләргә заказ бирүче булып тора;
  - бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль йөкләмә үтәлешен финанс ягыннан тәэмин итүне гамәлгә ашыра;
  - муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәт хакы күләмен һәм шартларын билгели;
  - Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль учреждениеләр һәм предприятиеләр тарафыннан район Советы

билгеләгән тәртиптә күрсәтелә торган хезмәтләргә тарифларны билгели һәм гамәлгә ашыра;

- муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен моның өчен каралган районның үз матди һәм финанс чараларыннан файдаланып, товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып ала, район ихтыяжлары өчен эшләр заказчысы булып тора;

- коммуналь инфраструктура системасына тоташуга тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының тоташуга тарифларын, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләрне, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләрне жайга сала.

- полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә районның административ участогында эшләү өчен бина бирә;

- 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазифа буенча бурычларны үтәү чорында торак урыны бирә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә:

- районның территориаль планлаштыру документлары, башка шәһәр төзелеше документлары проектларын әзерли һәм район Советы раславына кертә, аларның үтәлешен тәэмин итә;

- район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмати системаларын алыш баруны гамәлгә ашыра;

- муниципаль милектә булган жирләрдән рациональ файдалану һәм саклауны планлаштыра һәм оештыра;

- законнар белән билгеләнгән тәртиптә, район территориясендә жир кишәрлекләрен, шул исәптән сатып алу юлы белән, бирә һәм тартып ала;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарга предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тире мохиткә куркыныч тудыручы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы гамәлләре турында хәбәр итә;

- жирлекара характеристагы әйләнә-тире мохитне саклау чараларын оештыра;

- көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын утильләштерүне һәм эшкәртүне оештыра;

- район территориясендә дәвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле эһәмияттәге курортларны булдыра, үстерүне һәм саклауны тәэмин итә;

- жирле эһәмияттәге максус сакланылучы табигать территорияләреннән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- Россия Федерациясенең су законнарында билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесе вәкаләтләре чикләрендә, гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэмин итүне дә кертеп, гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен билгели;

- муниципаль урман контролен гамәлгә ашыра;

- муниципаль район ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәэмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында шартнамә төзү хокукуна ачык аукцион үткәрә;

4) төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә:

- район территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

«Район чикләрендә торак пунктлар чикләреннән читтә жирле эһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген тәэмин итә, Район чикләрендә торак пунктлар чикләреннән читтә автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, юл хәрәкәтен оештыруны гамәлгә ашыра һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итә, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- халыкка транспорт хезмәтләре күрсәту өчен шартлар тудыра һәм муниципаль транспорт оешмалары булдыру яисә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүгә шартнамәчел башлангычларда шәхси һәм башка транспорт предприятиеләре һәм оешмаларын жәлеп итү юлы белән район чикләрендәге жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәэмин итә;

- район чикләрендәге торак пунктлар арасында халыкка хезмәт күрсәтүче Жәмәгать транспортының маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый яки килештерә;

- район чикләрендәге торак пунктлардан читтә жәмәгать транспорты тукталышлары өчен бүләп бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәэмин итә;

- жирлекләрне элемтә хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

«Күчемсез милекнен дәүләт кадастры турында» 2007 елның 24-нче июленнән 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә комплекслы кадастр эшләрен башкаруны һәм территориянен карта-планын раслауны оештыра;

- жирлекнен торак пунктлары чикләрендә жирле эһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге.

5) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәту, шулай ук төзекләндерү һәм авыл хужалыгы өлкәсендә:

- энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны тормышка ашыра;

- район чикләрендә муниципаль торак фонды булган күп фатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткәрүне оештыра һәм энергия саклау һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турында законнарда каралган башка чарагар оештыра һәм үткәрә;

- бүлмәләре район чикләрендә муниципаль торак фонды булган күп фатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткәрүне оештыра һәм үткәрә; энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турында законнарда каралган башка чарагар оештыра һәм үткәрә;

- Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләрне электр һәм газ белән тәэмин итүне оештыра;
- район составына керүче жирлекләрне жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;
- жирлекара китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне, аларның китапханә фондларының сакланышын тәэмин итүне һәм туплауны оештыра;
- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм жирлекара жирләү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;
- муниципаль район составына керүче жирлекләрдә жирле традицион халык сәнгатен үстерү өчен шартлар тудыра;
- муниципаль район составына керүче авыл жирлекләрен ял оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;
- жирлекләрдә авыл хужалығы житештерүен үстерү, авыл хужалығы продукциясе, чимал һәм азық-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра, кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итә, социаль юнәлештәге коммерциячел булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә һәм ихтыярыйлыкка ярдәм итә;
- жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыра, жирлекнен рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;
- коммуналь инфраструктура системасына тоташуга тарифларны, коммуналь комплекс оешмаларының тоташуга тарифларын, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга өстәмәләрне, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмәләрне жайга сала.
- «Жылылык белән тәэмин итү турында» Федераль законда каралган жылылык белән тәэмин итүне оештыру вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- «Су белән тәэмин итү һәм ташландык сularны агызу турында» Федераль законда каралган су белән тәэмин итү һәм ташландык сularны агызу өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;
- муниципаль район территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыруга рөхсәт бирә, мондый рөхсәтләрне гамәлдән чыгара, муниципаль район территориясендә үз белдеге белән яңа урнаштырылган реклама конструкцияләрен демонтажлау турында күрсәтмәләр бирә;
- жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэмин итүне, суны чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыра.

6) Мәгариф һәм сәламәтлек саклау өлкәсендә:

- муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру (федераль дәүләт белем бирү

стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс яғыннан тәэмін итү вәкаләтләреннән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыра (Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары финанс яғыннан тәэмін ителә торган балаларга өстәмә белем бирүдән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларында балаларны карау һәм тәрбияләүне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра, шулай ук тормышы һәм сәламәтлеге иминлеген тәэмін итү чараларын да кертеп, каникул чорында балаларның ялын оештыруны тәэмін итү чараларын үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашыра;

- муниципаль белем бирү оешмалары биналарын һәм корылмаларын карап тотуны, алар янәшәсендәге территорияләрне төзекләндерүне тәэмін итә;

- мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча белем алырга тиешле балаларны исәпкә алып бара, муниципаль белем бирү оешмаларын конкрет территорияләргә беркетә;

- район территориясендә балаларга өстәмә белем бирүне (төбәк әһәмиятендәге учреждениеләрдә балаларга өстәмә белем бирүдән тыш) һәм һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем бирүне оештыра, шулай ук балаларның каникул вакытында ялын оештыра;

- район территориясендә халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыра (Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган Россия Федерациясе гражданнарына түләүсез медицина ярдәме күрсәтүнен территориаль программысы нигезендә башкарма хакимиятнен федераль органы карамагындагы медицина учреждениеләрендә халык медицина ярдәме белән тәэмін ителә торган территорияләр исемлегенә кертелгән жирлекләрдән тыш);

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- муниципаль белем бирү оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча (федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмін итү вәкаләтләрен исәпкә алмагандан) һәркемгә ачык һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру;

- (финанс тәэминаты Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган Балаларга өстәмә белем бирүдән тыш), муниципаль белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру;

- йөклелек чорында, бала тапканда һәм бала тапканнын соң район территориясендә амбулатор-поликлиника һәм хастаханә учреждениеләрендә ашыгыч медицина ярдәме күрсәтү, (санитар-авиация ярдәменнән тыш) беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәтүне оештыруны тәэмін итә;

- муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында балаларны карау һәм тәрбия кылу, балаларны карап тоту өчен шартлар тудыра;

- муниципаль белем бирү оешмаларын төзү, үзгәртеп кору, бетерү (муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары тарафыннан югары белем бирү оешмаларын

төзүдән тыш), муниципаль белем бирү оешмаларын Гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыру;

- жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыру һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны жиһазландыруны оештыру, шул исәптән гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосаларына ирекле үтеп керүен тәэмин итү;

- муниципаль район территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыру, муниципаль районның рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын уздыруны оештыру;

7) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнар, дәүләт хакимијате һәм жирле үзидарә органнары актлары үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

- дәүләт хакимијате органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнен, учреждениеләрнен, оешмаларның жирле үзидарә хокукларын боза торган актларына билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судка яисә арбитраж судка шикаять бирә;

- федераль закон нигезендә муниципаль милиция тарафыннан жәмәгать тәртибен саклауны оештыруны тәэмин итә;

- район чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм бетерүдә катнаша;

- гражданнар обороны, халыкны һәм район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм тормышка ашыруны тәэмин итә; гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен жирле финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыруны тәэмин итә;

- район территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыра һәм тормышка ашыра;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуы яисә килеп чыгу куркынычы турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат житкерүне тәэмин итә;

- су объектларында кешеләрнен куркынычсызылыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны тормышка ашыруны тәэмин итә;

- опека һәм попечительлекне гамәлгә ашыра;

- жирле референдумны әзерләү, уздыру һәм матди-техник тәэмин итүне, район чикләрен үзгәртү, районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне гамәлгә ашыра;

- үз вәкаләтләре чикләрендә терроризмны һәм экстремизмы профилактикалау, шулай ук муниципаль район территориясендә терроризм һәм экстремизм күренешләре нәтижәләрен минимальләштерү һәм (яки) бетерү буенча чаралар күрүне тәэмин итә;

- район чикләрендә коррупциягә каршы тору чарапарын гамәлгә ашыру;
- милләтара һәм конфессияара килешүне ныгытуга, Казан шәһәре территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен үстерүгә һәм аларга ярдәм итүгә, жирле аз санлы халыкларның һәм башка милли азчылыklарның хокукларын тормышка ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни жайлашуын тәэмин итүгә, милләтара (этносара) низагларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапарны эшли һәм гамәлгә ашыра;
- милләтара һәм конфессиональара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чарапарны тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;

8) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары тарафыннан жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чарапарын исәпкә алып бара һәм тиешенчә файдалануны тәэмин итә;
- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;
- районның жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чарапарыннан район Советы каарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәэмин итә;
- Россия Федерациясе су законнарында билгеләнгән чикләрдә, район чикләрендә урнашкан су объектлары милекчесенең вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- жирлек территориясендә яшәүче хужасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чарапарын күрә.

9) башка вәкаләтләр:

- муниципаль хезмәтләр реестрын формалаштыру һәм алып бару тәртибен билгели;
- муниципаль архив эшчәнлеген тәэмин итә;
- үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элемтәләрне гамәлгә ашыра;
- жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, ззаконнар, әлеге Устав, жирлек Советы каарлары белән жирлек Советы яисә башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелгән вәкаләтләрдән тыш, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.
- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар хезмәт күрсәтүләренең сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру;

- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга муниципаль торак фондыннан торак урыннары бирү;

- транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

- социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

- дәүләт милке чикләнмәгән Татарстан Республикасының жир кишәрлекләре белән эш итү буенча дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапарны гамәлгә ашыра.

4.2. Татарстан Республикасы Яна Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәгө вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- район музейларын булдыра;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруда катнаша;

- муниципаль район территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм район территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәгө чарапарны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;

- 2008 елның 31 декабренә кадәр аның карамагында булган югары һөнәри белем бирү муниципаль мәгариф учреждениеләрен гамәлгә қую функцияләрен гамәлгә ашыра;

- туризмын үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәэмин итүне ижтимагый контролльдә тотучы ижтимагый күзәтү комиссияләренә һәм мәжбүри totu урыннарында булган затларга ярдәм күрсәтә;

- инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гомумроссия инвалилар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә

4.3. Татарстан Республикасы Яна Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты, законнар, әлеге Устав, район Советы каарлары белән район Советы, район башлыгы яки башка жирле үзидарә органнары вәкаләтләреннән тыш, районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләрне дә башкара.

4.4. Татарстан Республикасы Яна Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты муниципаль контролльне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) автомобиль транспортында муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) аны гамәлгә ашыру вәкаләтләре жирле үзидарә органнарына бирелгән региональ дәүләт контролен (кузәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә күрсәткечләр һәм аны үткәрү методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган муниципаль контроль нәтижәлелеген мониторинглауны оештыру һәм уздыру;

4) федераль законнарда, Россия Федерациясе зсубъектлары законнарында һәм башка норматив хокукий актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре мондый органнарының статусын билгеләүче хокукий актлар нигезендә жирле үзидарә органнарына йөкләнергә мөмкин.

«Дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшмәкәрләрнең хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең хокукларын яклау белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата кулланыла.

5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе

5.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетын Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе житәкли.

5.2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе әлеге вазыйфага контракт буенча билгеләнүче Район жирле үзидарәсенең вазыйфаи заты булып тора.

5.3. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен даими нигездә башкара.

5.4. Аерым оештыру-боеру функцияләрен башкару өчен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең урынбасарлары бар. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең (авыру яки ялга бәйле рәвештә) вакытлыча

булмавы яисә үз вазыйфаларын үти алмавы яки вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату очрагында, вазыйфаларны билгеләнгән бүлү нигезендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең урынбасарларының берсе гамәлгә ашыра.

5.5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге №273-ФЗ Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә тиеш.

6. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесен билгеләү тәртибе

6.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесен билгеләү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе вазифасына конкурс үткәрү тәртибе район Советы карары белән билгеләнә.

Конкурс шартлары, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләр, контракт проекты массакуләм мәгълүмат чараларында конкурс уздыру көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмычча бастырып чыгарылырга тиеш.

6.2 Конкурс үткәрү өчен конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе әгъзаларының ғомуми саны район Советы тарафыннан билгеләнә.

Конкурс комиссиясе әгъзаларының яртысы район Советы, ә икенче яртысы Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеләнә.

6.3. Зат Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе вазифасына конкурс нәтижәләре буенча комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан район Советы тарафыннан билгеләнә.

6.4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе өчен контракт шартлары район Советы тарафыннан раслана. Федераль закон яисә Татарстан Республикасы законы белән районның жирле үзидарә органнарына контрактка аерым дәүләт вәкаләтләрен тапшырган очракта, мәжбүри тәртиптә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән шартлар кертелә.

6.5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе белән контракт район Башлыгы тарафыннан төзелә.

7. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең вәкаләтләр срокы

7.1. Татарстан Республикасы яңа чакырылыш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе белән контракт Татарстан Республикасы яңа чакырылыш муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына затны билгеләү турында карап кабул иткән район Советы вәкаләтләре срокына (яңа чакырылыш район Советы эшли башлаган көнгә кадәр), әмма кимендә ике елга кадәр төзелә.

7.2. Район Советы вәкаләтләре срокы чыккач, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының яңа житәкчесен билгеләгәнгә кадәр дәвам итә.

8. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты вәкаләтләре

Татарстан Республикасының Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе:

1) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма Комитеты эшчәнлегенә бертәсле идарә итү принципларында житәкчелек итә һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма Комитеты тарафыннан аның компетенциясенә керүче вәкаләтләрне үтәү өчен шәхси җавап tota;

2) район Советы, район Башлыгы, районның башка жирле үзидарә органнары һәм башка муниципаль берәмлекләр, дәүләт хакимиите органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетын тәкъдим итә;

3) район Советы каравына район бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисапны тәкъдим итә;

4). муниципаль берәмлекне комплекслы социаль-икътисадый үстерү планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турында хисапларны Совет каравына тәкъдим итә;

5) район Советы раславына Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты хезмәткәрләрнең билгеләнгән чик саны һәм хезмәт өчен түләү фонды белән билгеләнгән структурасы проектын кертә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының штат расписаниесен раслый;

6) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасарларын район Башлыгы белән килешү буенча билгели һәм вазыйфаларыннан азат итә, алар арасында вазыйфаларны бүлә, муниципаль хезмәткәрләрне һәм Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының башка хезмәткәрләрен вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә, аларның эшчәнлеген контролльдә tota, аларга бүләкләү һәм дисциплинар җаваплылык чараларын куллана;

7) үз вәкаләтләре чикләрендә расланган бюджет нигезендә район акчалары белән эш итә;

8) район Советы каарлары нигезендә муниципаль бурыч алулар, муниципаль кыйммәтле кәгазыләр чыгару, кредитлар алу, муниципаль милекне залогка тапшыру һәм муниципаль гарантияләр бирү юлы белән гамәлгә ашыра;

9) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны гамәлгә ашыра һәм (яисә) гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларның үтәлеше очен шәхси жаваплылык tota; тиешле законнар нигезендә һәм үтәү йөзеннән тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча хокукий актлар чыгара;

10) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча хокукий актлар, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукий актлар чыгара;

10) елына кимендә бер тапкыр яки район Башлыгы, район Советы таләбе буенча, район Советына үз эшчәнлеге һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты эшчәнлеге турында хисап бирә;

12) халыкка дайми рәвештә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты эшчәнлеге турында хәбәр итә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты хезмәткәрләре тарафыннан гражданнарны кабул итүне оештыра, айга бер тапкырдан да ким булмаган күләмдә гражданнарны кабул итә, гражданнарның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятыләрен карый, алар буенча каарлар кабул итә;

13) дәүләт һәм башка органнарда муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау буенча чаралар күрә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты исеменнән судка гариза бирә, ышанычнамәләр бирә;

14) жирле үзидарә органнары турындагы нигезләмәләр проектларын район Советына раслауга тәкъдим итә;

15) Район Советы билгеләгән тәртиптә жирле үзидарә органнары житәкчеләрен вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә;

16) район Башлыгы тәкъдиме буенча районның финанс-бюджет палатасы рәисен, районның Милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы рәисен билгели һәм аларның отставкасын кабул итә;

17) законнар, Устав, Совет каарлары һәм әлеге контракт нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

9. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең вәкаләтләрвакытыннан алда туктату

9.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләгә белән эштән китү;
- 3) әлеге статьяның 2 өлеше нигезендә контракт өзелү;
- 4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;
- 5) суд тарафыннан хокуктан файдалануға сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;
- 6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат дип игълан итү;
- 7) аңа карата судның гаепләү каары законлы көченә керү;
- 8) Россия Федерациясеннән читкә дайми яшәү урынына чыгу;
- 9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт гражданлыгы алырга йә аның Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә дайми яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;
- 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;
- 11) районны үзгәртеп кору;
- 12) район чикләрен үзгәртү нәтижәсендә район сайлаучылары саны 25 проценттан күбрәккә арту.

13) гражданнарның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән каарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срокын бозу.

9.2. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе белән Контракт килешү буенча яисә гариза нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин:

- 1) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлештә контракт шартлары бозылуға бәйле рәвештә район Советы яисә район башлыгы гаризасы, шулай ук законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә;
- 2) районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы, шулай ук законнарда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә - Татарстан Республикасы Президенты;
- 3) Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе – жирле үзидарә органнары һәм (яки) Татарстан Республикасы дәүләт хакимијите органнары тарафыннан контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә.

10. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма Комитеты эшен оештыру

10.1 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты структурасына Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасарлары, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының тармак (функциональ) һәм (яки) территориаль органнары керә.

10.2 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты аппаратына керми торган Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты бүлекләре, әлеге Нигезләмәдә каралган кайберләреннән тыш, юридик затлар булып торалар.

10.3 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты структурасы Татарстан Республикасы Башкарма комитеты житәкчесе тәкъдиме буенча район Советы тарафыннан раслана.

10.4 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәләрен бербөтенлек нигезендә эш итүче житәкчеләр житәкли. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының структур бүлекчәсе житәкчесе турыдан - туры Татарстан Республикасы башкарма комитеты житәкчесенә һәм Татарстан Республикасы Чишмә муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә, структур бүлекчәнен эш юнәлешенә кураторлык итүче Татарстан Республикасы башкарма комитеты житәкчесе урынбасарына, шулай ук Татарстан Республикасы башкарма комитетының эшләр идарәчесенә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча буйсына.

11. Хезмәт мөнәсәбәтләре

11.1 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетында хезмәт Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль хезмәт булып тора. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетында муниципаль вазыйфаларда хезмәт итүче затлар муниципаль хезмәткәрләр.

11.2 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты һәм муниципаль хезмәткәрләр (муниципаль хезмәткәрләр һәм техник хезмәткәрләр) арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт законнары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән җайга салына.

11.3 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитет һәм ведомство карамагындагы учреждениеләр һәм предприятиеләр житәкчеләре арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт законнары, граждан законнары, әлеге Нигезләмә белән җайга салына, алар белән хезмәт шартнамәләре төзелә.

11.4 Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты хезмәткәрләренең хезмәт хакы законнарда һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

11.5 Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты Хезмәтне саклау буенча Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган чараларны гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән жаваплылыкка ия.

12. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм финанс эшчәнлеге

12.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты бу максатларга муниципаль район бюджетында каралган акчалар чикләрендә чыгымнар сметасы нигезендә финанслана.

12.2. Татарстан Республикасы башкарма комитетының финанс һәм икътисадый нигезен түбәндәгеләр тәшкил итә: муниципаль район бюджеты акчалары, Татарстан Республикасы Чишмә муниципаль районы карамагына тапшырылган функцияләрне тәэмин итү өчен төзелгән муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр, шулай ук идарә итү функцияләрен башкару өчен Татарстан Республикасы башкарма комитетына тапшырылган бүтән муниципаль милек.

13. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең хокукий актлары

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы башкарма комитеты вәкаләтләре чикләрендә район Советының әлеге Уставы һәм каарлары белән билгеләнгән Татарстан Республикасы башкарма комитеты житәкчесе жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләренең үзара бергә яшәвенә бәйле мәсьәләләр буенча каарлар чыгара, шулай ук Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләр.

14. Муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару (игълан итү) һәм үз көченә керү тәртибе

14.1. Муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) түбәндәге юллар белән гамәлгә ашырыла:

- хокукий акт текстын районның жирле үзидарә органнары гамәлгә куйган басма массакүләм мәгълүмат чараларында йә район территориясендә таратыла торган башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару. Хокукий акт текстын башка басма массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарганда әлеге бастырып чыгаруның рәсми булуы хакында тамга булырга тиеш;

- «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталы» нда «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә хокукий акт текстын яки хокукий акт проектын урнаштыру;

- хокукий акт текстын яисә хокукий акт проектын «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районнының ресми сайтында» урнаштыру

- муниципаль район халкына хокукий акт текстын үзәкләштерелгән тәртиптә жибәрү (тарату), шул исәптән махсус басма рәвештә дә;

14.2. Муниципаль хокукий актны бастырып чыгарганда (халыкка житкергәндә) массакүләм мәгълүмат чарасы чыгу датасы күрсәтелергә тиеш.

14.3 Муниципаль норматив хокукий актлар, шул исәптән жирле референдумда (гражданнар жыенында) кабул ителгән хокукий актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән, Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелергә тиеш, аны оештыру һәм алып бару Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

15. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетын бетерү һәм үзгәртеп кору

15.1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетын бетерү һәм үзгәртеп кору федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм муниципаль район жирле үзидарә органнарының норматив актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.